

INFORMACE PRO KLIENTY SPOLEČNOSTI XTB S.A., organizační složka O ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ Z PRODEJE AKCIÍ

Pro účely zdaňování příjmů z prodeje akcií je nutno rozlišovat, zda je klient společnosti XTB S.A., organizační složka (dále jen „XTB“) i) fyzickou osobou – nepodnikatelem, ii) fyzickou osobou – podnikatelem nebo iii) právnickou osobou.

1. Fyzická osoba – nepodnikatel

Příjmy fyzických osob – nepodnikatelů z prodeje akcií se v souladu s § 10 odst. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění (dále jen „ZDP“) považují za tzv. ostatní příjmy. Základ daně vypočtený v souladu s § 10 ZDP představuje dílčí základ daně, který se započítává do celkového základu daně společně s jinými příjmy fyzické osoby – nepodnikatele (zpravidla příjem ze závislé činnosti). Celkový základ daně z příjmů fyzických osob – nepodnikatelů podléhá dle § 16 ZDP sazbě ve výši 15 % (pro část základu daně do 48násobku průměrné mzdy, který činil v roce 2021 1.701.168 Kč, v roce 2022 činí 1.867.728 Kč) resp. 23 % (pro část základu daně přesahující 48 násobek průměrné mzdy). Poplatníkem celkové daně z příjmů (včetně příjmu z prodeje akcií) je klient XTB, který příjem vykáže a daň z tohoto příjmu vypočte ve svém daňovém přiznání za příslušné zdaňovací období a odvede příslušnému správci daně. XTB tedy příjem z prodeje akcií nevykazuje a daň z něj plynoucí neodvádí.

Dílčím základem daně dle § 10 ZDP jsou příjmy (výnosy) realizované z prodeje akcií v daném zdaňovacím období snížené o výdaje (náklady) prokazatelně vynaložené na jejich dosažení. Za prokazatelně vynaložené výdaje se považuje pořizovací cena akcií a dále i související poplatky burzám. V případě, že by celková výše výdajů z realizovaných prodejů akcií přesahovala výši celkově dosažených příjmů z těchto prodejů (ztráta), nelze k tomuto rozdílu s odkazem na ustanovení § 10 odst. 4 ZDP přihlížet. To znamená, že případná ztráta z realizovaných prodejů akcií nemůže být fyzickou osobou – nepodnikatelem vykázána a uplatněna v základu daně, a to ani v následujícím zdaňovacím období. Fyzická osoba – nepodnikatel tak odvádí pouze daň z celkového příjmu z realizovaných prodejů akcií, přičemž v rámci jednoho zdaňovacího období může uplatnit ztrátu z jednoho prodeje akcií ke snížení příjmu z jiného prodeje akcií. Tuto ztrátu však nelze uplatnit vůči ziskům z jiného druhu ostatních příjmů zdaňovaných ve stejném dílčím základu daně (např. z obchodování s deriváty, které samy o sobě nejsou cennými papíry). Pokud ovšem poplatník obchoduje kromě akcií s jiným typem cenných papírů (např. s dluhopisy) a zisk realizuje z prodeje těchto dluhopisů, ztrátu z prodeje akcií je možné oproti tomuto zisku z prodeje dluhopisů započítat, neboť se v obou případech jedná o příjem z prodeje cenných papírů, tedy o jeden druh příjmu, v jehož rámci zisky a ztráty kompenzovat lze.

Osvobození příjmů z prodeje akcií

Při splnění zákonných podmínek je možné uplatnit osvobození příjmů z prodeje akcií od zdanění. Je to možné buď na základě i) dosažení určité doby držby akcií (tzv. časový test) nebo ii) výše celkového příjmu z prodeje cenných papírů (tedy akcií, popř. dalších cenných papírů, s nimiž poplatník obchoduje) v příslušném kalendářním roce. V souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. w) ZDP je příjem z prodeje cenných papírů osvobozen od daně z příjmů fyzických osob, pokud celkový příjem ze všech cenných papírů prodaných v kalendářním roce nepřesáhne částku **100.000 Kč**. Pokud poplatník obchoduje výhradně s akciemi prostřednictvím XTB, pak se splnění této podmínky posuzuje výhradně u obchodovaných akcií. Je-li tato podmínka splněna, nezáleží na tom, jak dlouho daňový subjekt předmětné akcie držel. Relevantní je pouze výše celkového realizovaného příjmu (nikoliv zisku po započtení nákladů). Sčítají se všechny takové příjmy dosažené za daný kalendářní rok. Pokud dojde k překročení výše uvedeného limitu, existuje ještě jedna možnost pro uplatnění osvobození dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. x) ZDP, kterou je tzv. **tříletý časový test**. Pokud daňový subjekt drží akcie déle než tři roky (tj. přesáhne-li doba mezi nákupem a prodejem akcií 3 roky), pak příjmy z prodeje těchto akcií jsou od daně osvobozeny.

Zjednodušené příklady – prodej akcií

Číslo transakce	Datum pořízení	Datum prodeje	Pořizovací cena vč. souvis. poplatků v Kč	Prodejní cena v Kč	Zisk z prodeje pro případné zdanění v Kč	Osvobozeno ANO/NE
1	1.3.2021	1.10.2021	85 000	95 000	10 000	ANO – výše příjmu z prodeje je <100 tis. Kč
2	1.5.2020	1.8.2021	90 000	150 000	60 000	NE
3	1.2.2017	1.1.2021	120 000	170 000	50 000	ANO – délka vlastnictví >3 roky
4	1.4.2018	1.11.2021	60 000	90 000	30 000	ANO – délka vlastnictví i výše příjmu z prodeje

Oznámení o osvobozených příjmech

V souladu s ustanovením § 38v ZDP je poplatník daně z příjmů fyzických osob povinen oznámit správci daně, pokud v průběhu roku obdržel příjem osvobozený od daně z příjmů fyzických osob, který je vyšší než 5.000.000 Kč. Limit se posuzuje u každého příjmu zvlášť.

Způsob oznámení osvobozených příjmů nemá zákonem předepsanou formu, je však zapotřebí v oznámení uvést výši příjmu, popis okolností nabytí příjmu a datum vzniku příjmu. K tomuto účelu lze však využít vzor nepovinného tiskopisu s názvem „Oznámení o osvobozených příjmech podle § 38v ZDP“, který je k dispozici na webových stránkách finanční správy.

2. Fyzická osoba – podnikatel

Režim zdaňování příjmů fyzických osob – podnikatelů z prodeje akcií závisí na tom, zda jsou akcie zařazeny v obchodním majetku fyzické osoby dle § 4 odst. 4 ZDP nebo ne.

V případě, že **jsou akcie zařazeny v obchodním majetku fyzické osoby – podnikatele, se zdanění příjmů z prodeje akcií řídí § 7 ZDP** (tj. Příjmy z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti). **Základ daně tvoří příjmy (výnosy) z realizovaných prodejů akcií snížené o výdaje (náklady) prokazatelně vynaložené fyzickou osobou na jejich dosažení, zajištění a udržení** (tedy je zde možnost uplatnění širšího okruhu výdajů než u fyzických osob – nepodnikatelů, např. výdajů vynaložených na internetové připojení, apod.). U podnikatelů vedoucích účetnictví se pak vychází z účetní závěrky a může docházet i ke zdanění zisků z nerealizovaných prodejů akcií.

V případě, že akcie nejsou zařazeny v obchodním majetku fyzické osoby – podnikatele, řídí se zdanění příjmů z prodeje akcií § 10 ZDP (viz bod 1. výše).

V obou shora uvedených případech činí sazba daně z příjmu 15 % resp. 23 % (pro část základu daně přesahující 48 násobek průměrné mzdy) dle § 16 ZDP a poplatníkem této daně je klient XTB, který příjem vykáže a daň z tohoto příjmu vypočte ve svém daňovém přiznání za příslušné zdaňovací období a odvede příslušnému správci daně. XTB tedy příjem z prodeje akcií nevykazuje a daň z něj plynoucí neodvádí.

Osvobození příjmů z prodeje akcií popsané v bodu 1. výše je pak možné pouze za předpokladu, že tyto akcie nebyly zahrnuty do obchodního majetku nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, ale v okamžiku prodeje již uplynuly 3 roky od ukončení samostatné výdělečné činnosti.

3. Právnícká osoba

I právnické osoby daní své příjmy z prodeje akcií dle příslušných ustanovení ZDP. Vzhledem k tomu, že se jedná o složitou daňovou problematiku, doporučujeme, abyste pro bližší informace kontaktovali svého daňového poradce. Dle současného znění ZDP zdaňuje právnická osoba základ daně sazbou ve výši 19 %. Poplatníkem daně z příjmu je právnická osoba, která příjem vykáže a daň z tohoto příjmu vypočte ve svém daňovém přiznání za příslušné zdaňovací období a odvede příslušnému správci daně. XTB tedy ani v tomto případě příjem z prodeje akcií nevykazuje a daň z něj plynoucí neodvádí.

Veškeré výše uvedené skutečnosti mají pouze informativní charakter. V případě bližších informací k výkladu ZDP doporučujeme kontaktovat kvalifikovaného daňového poradce.